

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۴
شماره: ۴۲۴۷۱/۵۰
پیوست:

بسمه تعالی

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

شیوه نامه تشکیل کمیسیون و واحد انرژی، استاندارد مصالح و محیط زیست سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

مقدمه:

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان به استناد ماده ۱۴ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و ماده ۱۸ قانون اصلاح الگوی مصرف و نیز آیین نامه اجرایی بهینه سازی مصرف انرژی (مصوب ۹۶/۷/۳۰)، استفاده از توان فنی و مهندسی اعضا و برای ارتقاء کیفیت خدمات علمی، تخصصی و مشورتی سازمان و در جهت اجرای دقیق مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان (صرفه جویی در مصرف انرژی)، قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی و حرکت به سمت و سوی ساخت ساختمان های انرژی صفر و سبز و همچنین کلیه استانداردهای مربوط به فرآیند ساخت و ساز، مطابق این شیوه نامه نسبت به تشکیل کمیسیون و واحد انرژی استاندارد مصالح و محیط زیست سازمان طبق مصوبه و نظریه هیات مدیره سازمان اقدام می نماید.

فصل اول: تعاریف و اهداف

ماده ۱: تعاریف:

در این شیوه نامه واژه های زیر در معانی مشروح بکار می رود:

- ۱- قانون: قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴
- ۲- آیین نامه: آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۵
- ۳- شورای مرکزی: شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان
- ۴- سازمان: سازمان نظام مهندسی ساختمان
- ۵- سازمان استان: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
- ۶- کمیسیون انرژی: کمیسیون انرژی، مصالح استاندارد مصالح و محیط زیست سازمان نظام مهندسی ساختمان استان طبق ماده ۴ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
- ۷- گروه تخصصی: هیأت رئیسه گروه های تخصصی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
- ۸- هیأت مدیره: هیأت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

۹- هیأت رئیسه: هیأت رئیسه سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

۱۰- مدیریت انرژی: در این شیوه نامه هر کجا بحث مدیریت انرژی ارائه شده است مفهوم کلی مدیریت آب، انرژی و استاندارد مصالح و محیط زیست و حرکت به سمت ساختمان سبز می باشد.

۱۱- واحد اجرائی انرژی و استاندارد مصالح: واحدی است زیر مجموعه ریاست سازمان و یا معاونتهای مربوطه که موجودیت و ساختار تشکیلاتی آن به تصویب هیات مدیره آن استان خواهد رسید.

ماده ۲: اهداف

۱-۲ رسیدن به الگوی اصلاح مصرف آب و انرژی منطبق بر قانون اصلاح الگوی مصرف به ویژه ماده ۱۸ قانون مذکور.

۲-۲ رسیدن به الگوی کاهش هدر رفت آب و انرژی در ساختمان با اجرای مبحث ۱۹ و ۲۲ مقررات ملی ساختمان

۳-۲ رسیدن به راههای کاهش هدر رفت انرژی در موتورخانه ها

۴-۲ رسیدن به الگوی آگاهی دادن و آموزش های تخصصی و عمومی

۵-۲ رسیدن به الگوی بهره گیری از مصالح و ساخت ساختمانهای استاندارد

۶-۲ رسیدن به معیارهای زیست محیطی

۷-۲ ایاد زمینه و پیگیری اجرای قوانین و مقررات و آئین نامه های جاری کشور در زمینه بهره وری آب، انرژی، محیط زیست و استاندارد ساختمان

ماده ۳: شرح وظایف کمیسیون انرژی

۱-۳- سیاستگذاری و تصمیم سازی برای ایجاد بستر و زیرساخت مناسب جهت انجام ممیزی انرژی و بازرسی قبل و بعد از اجرایی نمودن مبحث ۱۹ و ۲۲ مقررات ملی ساختمان، قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی و آئین نامه های مربوطه و همچنین اعطای برچسب انرژی به ساختمان ها

۲-۳- بومی سازی و بستر سازی برای استقرار و اجرای سیستم مدیریت انرژی (ایزو ۵۰۰۰۱) و سایر استانداردهای انرژی، مصالح، تجهیزات و محیط زیست در سازمانها، ارگانها، ادارات و مراکز

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

دولتی و غیردولتی

۳-۳- همکاری با واحد انرژی، استاندارد مصالح و محیط زیست سازمان جهت مشاوره در زمینه

انرژی، استاندارد مصالح و محیط زیست به اعضاء، کارفرمایان و پیمانکاران

۳-۴- تعیین و پیشنهاد بودجه کمیسیون انرژی، به هیات مدیره استان و انجام پیگیری های مرتبط با آن.

۳-۵- شناسایی و معرفی تجهیزات و مصالح نوین استاندارد و با کیفیت، از طریق سامانه در راستای بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان ها و تجهیزات کاربردی انرژی های تجدیدپذیر در ساختمان ها اعم از انرژی خورشیدی، بادی، بیوگاز، زمین گرمایی و ...

۳-۶- تعامل با ارگان ها، سازمان ها و شرکت های مرتبط با بهینه سازی مصرف انرژی در ساختمان، انرژی های تجدیدپذیر و حفاظت از محیط زیست با تشکیل جلسات، کارگروه ها و تنظیم تفاهم نامه های مرتبط

۳-۷- شناسایی، معرفی و بهره گیری از توانمندی طراحان، مجریان، متخصصان و دانش پژوهان مستعد و خلاق در راستای استفاده در موضوع، مدیریت آب و انرژی، انرژی های تجدیدپذیر، مصالح استاندارد و محیط زیست در حوزه ی ساخت و ساز شهری و روستائی

۳-۸- همکاری با بخش آموزش سازمان های استان در جهت تهیه سرفصلهای آموزشی در زمینه الگوی مصرف آب و انرژی، به کار بردن مصالح استاندارد و بهره گیری از انرژی های تجدید پذیر در ساختمان و همکاری بر حسن اجرای آموزش و ارتقای سطح علمی و حرفه ای اعضای سازمان به منظور جلوگیری از هدر رفت آب و انرژی و حفاظت از محیط زیست

۳-۹- شناسایی، ارزیابی و معرفی شرکت های مشاور، طراح، تولیدی و توزیع کننده تجهیزات بهینه ساز آب و انرژی، انرژی های تجدیدپذیر و ساختمان های با مصرف انرژی صفر و ساخمانهای سبز به منظور رسیدن به محیط زیست پایدار

۳-۱۰- همکاری در تهیه و تنظیم خط مشی ها و تعیین نیازهای آموزشی با سازمان برای مهارت در مدیریت انرژی و اقدامات مربوط به حفظ محیط زیست از لحاظ صرفه جویی انرژی و پیاده سازی سیستم های مدیریت انرژی در سطح ساختمان و ایجاد زمینه برای ارتقای آنها

۱۱-۳- پیگیری حسن اجرای مصوبات، بخشنامه ها و ابلاغیه های شورای مرکزی در زمینه مدیریت آب، انرژی، مصالح استاندارد و محیط زیست با هماهنگی کمیسیون انرژی شورای مرکزی و ارائه گزارشات منظم در دوره های زمانی سه ماهه و یکساله به شورای مرکزی از طریق سازمان استان

۱۲-۳- پیگیری طراحی ساختمانهای مربوط به نظام مهندسی بر اساس ضوابط و مقررات ساختمانهای سبز و انرژی صفر و ارتقا وضعیت ساختمانهای موجود با هدف بهینه سازی مصرف انرژی با رویکرد ساختمان سبز

۱۳-۳- همکاری و مشارکت در برگزاری همایش ها و کنفرانس های مرتبط با موضوعات انرژی، مصالح استاندارد و محیط زیست در هماهنگی با کمیسیون انرژی شورای مرکزی و سازمان استان.
فصل دوم: دامنه فعالیت و حدود اختیارات

ماده ۴: حیطه کاری کمیسیون انرژی شامل همکاری و مشاوره در کلیه فعالیت های مربوط به آموزش و اجرای امور انرژی در سازمان استان اعم از مدیریت انرژی داخلی سازمان استان و همکاری در سیستم اجرای بهینه سازی مصرف انرژی به ویژه اجرای مبحث ۱۹ و ۲۲ مقررات ملی ساختمان و سایر مقررات انرژی مربوط به ساختمان مطابق با بندهای زیر و استانداردهای جهانی.
تبصره ۱- کلیه امور مربوط به مباحث اجرائی، نظارتی و بازرسی انرژی ساختمان در شهرستانها توسط نمایندگان معرفی شده از نظام استان انجام می پذیرد.

تبصره ۲- در صورت قصور، کم کاری و یا عدم کارائی نماینده، با گزارش دفتر نمایندگی، با هم آهنگی هیأت مدیره نظام استان نسبت به تعویض وی اقدام خواهد شد.

تبصره ۳- مسوول امور انرژی در شهرستان نماینده واحد انرژی می باشد و کلیه امور واحد انرژی در شهرستان را با هم آهنگی رئیس دفتر نمایندگی و مسوول انرژی استان به عهده دارد.
ماده ۵- ساختار اجرایی:

۱- ۵- کمیسیون انرژی سازمان استان مطابق ماده ۱۴ قانون و مطابق نظام نامه ای که در هر استان به تصویب هیأت مدیره استان می رسد تشکیل می گردد.

۲- ۵- به پیشنهاد کمیسیون انرژی و تایید رئیس سازمان و با تصویب هیأت مدیره، واحد یا

بسمه تعالی

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

تاریخ:

شماره:

پیوست:

واحدهایی تحت عنوان واحد انرژی و استاندارد مصالح و یا به شکل تفکیک واحد انرژی و واحد استاندارد مصالح و واحد محیط زیست با شرح وظایف پیشنهادی این شیوه نامه که به پیوست می باشد تشکیل و راه اندازی می شود.

تبصره ۴- واحد فوق می تواند به شکل ترکیبی از واحدهای ارائه شده و یا به تفکیک هر واحد راه اندازی شود.

این شیوه نامه شامل ۵ ماده و ۴ تبصره در تاریخ ۹۷/۴/۱۹ به تصویب شورای مرکزی رسید و پس از ابلاغ به استانها قابل اجرا می باشد.

d821

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

پیوست ۱

اهم فعالیت های بخش انرژی و آب واحد انرژی و استاندارد مصالح:

- ۱- همکاری مستمر با رئیس سازمان در راستای تعامل با شهرداری، اداره کل راه، مسکن و شهرسازی، اداره استاندارد استان و سایر ارگان های مربوطه در زمینه اجرای صحیح مبحث ۱۹ و ۲۲ مقررات ملی ساختمان، قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی، استاندارد ایزو ۵۰۰۰۱ و استانداردهای برجسب انرژی ساختمان و سایر قوانین جاری در حوزه ساختمان، انرژی و آب و همچنین مباحث استاندارد مصالح و محیط زیست.
- ۲- بررسی دائمی راهکارهای مناسب بهینه سازی مصرف آب و انرژی و بهره گیری از انرژی های تجدیدپذیر در ساختمان و برنامه ریزی برای ارائه اطلاعات جمع آوری شده به اعضای جهت ارتقاء سطح علمی و عملی اعضا
- ۳- پیگیری تقاضاهای ارسالی و اقدامات عملی آن که از کلیه سازمان ها، ارگان ها، شرکت ها و کارخانجات در خصوص ارائه خدمات آموزشی، مهندسی و یا تجهیزات انرژی با هماهنگی بخش های مربوطه سازمان و همچنین کمیسیون انرژی که از طرف حوزه ریاست ارجاع می گردد.
- ۴- همکاری در راه اندازی تیم های ممیزی و بازرسی انرژی و استاندارد و نظارت بر عملکرد ممیزان و بازرسان انرژی
- ۵- راه اندازی بخش مشاوره انرژی و نظارت بر عملکرد آن جهت مشاوره علمی و عملی در حوزه بهینه سازی مصرف انرژی و بهره گیری از انرژی های تجدیدپذیر در ساختمان برای مالکان، مجریان، ناظران و اعضای سازمان با همکاری کمیسیون انرژی
- ۶- شناسایی و معرفی امکانات تحقیقاتی و آزمایشگاهی مربوط به حوزه فعالیت به دست اندرکاران صنعت ساخت و ساز استان به طرق مختلف جهت ارائه مشاوره فنی و ارائه خدمات آزمایشگاهی
- ۷- ایجاد زمینه های مناسب برای ارتباط بین تولیدکنندگان مصالح ساختمانی در حوزه مدیریت انرژی
- ۸- حضور مستمر در جلسات کمیسیون انرژی و پیگیری مصوبات مربوطه

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ:

شماره:

پیوست:

پیوست ۲

اهم فعالیت های واحد استاندارد:

- راه اندازی و تجهیز دفتر استانداردسازی در محل سازمان
- تلاش در جهت ترغیب دست اندرکاران پروژه های ساختمانی برای گسترش و توسعه استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد.
- ترویج و تبلیغ در خصوص استفاده از مصالح استاندارد ساختمانی و روش های صحیح مصرف این مصالح مطابق مقررات ملی ساختمان و استانداردهای مربوطه با هماهنگی اداره کل استاندارد استان و با استفاده از تمامی امکانات سازمان استان.
- ایجاد بانک اطلاعاتی از وضعیت استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد و دارای گواهینامه فنی از مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی و همچنین مصالح فاقد استاندارد اجباری و ارائه گزارش های منظم به اداره کل استاندارد استان و سایر مراجع ذیربط.
- ارائه برنامه و اجرای راهکارهای اجرایی در خصوص به کارگیری توان اعضای سازمان در جهت کنترل استفاده از مصالح استاندارد ساختمانی در حوزه مصرف.
- همکاری مستمر و سازنده با اداره کل استاندارد استان از طریق حمایت از طرح های پژوهشی در خصوص استاندارد سازی مصالح ساختمانی.
- تهیه طرح آسیب شناسی از میزان و نحوه استفاده از مصالح استاندارد ساختمانی و پیش بینی راه کارها و روش های کیفی و کمی اجرایی در جهت بهبود و گسترش استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد.
- اطلاع رسانی و بروز رسانی در خصوص لیست و فهرست تولید کنندگان استاندارد و دارای گواهینامه فنی از مرکز تحقیقات راه مسکن و شهرسازی به مجریان، ناظران، ادارات تابعه، دفاتر فنی و دست اندرکاران ساخت.
- انجام تمهیدات لازم در خصوص کنترل استفاده از مصالح ساختمانی استاندارد در پروژه های ساختمانی در سطح استان.
- مشارکت در تدوین استانداردهای ملی مصالح ساختمانی از طریق راه اندازی و ساماندهی کمیته های فنی تدوین.

سازمان نظام مهندسی ساختمان
«شورای مرکزی»

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۴/۰۵/۰۱

شماره: ۸۸۶۴۱۵۶

پیوست: ۱

- آموزش کارشناسان ویژه کنترل مصالح ساختمانی استاندارد با هماهنگی اداره کل استاندارد استان و به کارگیری آنها در گروه های کنترل و ارزیابی سازمان.
- اطلاع رسانی در خصوص آزمایشگاه های همکار اداره کل استاندارد به دست اندرکاران ساخت و ساز.
- انجام کنترل های لازم برای تضمین استفاده از فرآورده های ساختمانی استاندارد (حصول اطمینان از علامت استاندارد فرآورده) و مصرف درست آنها طبق مقررات ملی ساختمان.
- جمع آوری قوانین استاندارد مورد نیاز و اعلام مراتب به سازمان استاندارد جهت اولویت بندی تدوین استانداردهای ملی
- برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی و اقدامات ترویجی
- تهیه و تدوین آمار استفاده از فرآورده های ساختمانی استاندارد در ساختمان ها جهت ارائه به مراجع زیربط .

وزارت راه و شهرسازی - وزارت کشور - وزارت نفت

وزارت نیرو - سازمان برنامه و بودجه کشور - سازمان ملی استاندارد ایران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۸/۱۹ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، کشور، نفت و نیرو و سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ضوابط صرفه‌جویی انرژی در ساختمانها را به شرح زیر تصویب کرد:

ضوابط صرفه جویی انرژی در ساختمانها

ماده ۱- سازوکار آموزش مقررات و ضوابط مربوط به صرفه‌جویی انرژی در ساختمانها، برای تشخیص صلاحیت مهندسان مشاور و پیمانکاران، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و برای سایر اشخاص مشمول قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان - مصوب ۱۳۷۴-، توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های نفت و نیرو تدوین و ابلاغ میشود.

ماده ۲- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظفند به منظور کسب رده انرژی ذکر شده در میحث (۱۹) مقررات ملی ساختمان (رده ایسی (EC))، نسبت به مطالعه، طراحی، اجرا، نظارت و بهره‌برداری بر رعایت این میحث توسط شرکت های ذی صلاح برای ساختمان های جدیدالاحداث خود اقدام نمایند.

ماده ۳- وزارت راه و شهرسازی موظف است با بهره گیری از خدمات شرکت های ذی صلاح موضوع ماده (۴) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان - مصوب ۱۳۷۴- در چارچوب قوانین و مقررات، نسبت به واپایش (کنترل) و نظارت عالی (موضوع ماده (۳۵) قانون مذکور) ساختمان های جدیدالاحداث بخش خصوصی به منظور اطمینان از رعایت کامل الزامات میحث (۱۹) مقررات ملی ساختمان اقدام نماید. شرکت های یاد شده موظفند گزارش نظارت خود را به واحدهای ذی ربط وزارت راه و شهرسازی و شهرداری ها ارائه نمایند.

ماده ۴- ارائه پایانکار به ساختمانهای جدیدالاحداث از ابتدای سال ۱۴۰۲ منوط به رعایت میحث (۱۹) مقررات ملی ساختمان میباشد. به منظور آگاهی مردم از تلفات انرژی در ساختمانها، وزارت کشور از طریق شهرداری ها موظف است از ابتدای سال ۱۴۰۱ نسبت به درج رده انرژی در گواهی پایانکار ساختمان های جدیدالاحداث و نصب پلاک گواهی انطباق آن در ورودی در ساختمان ها اقدام نماید. دستورالعمل اجرایی این بند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این تصویبنامه توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری

سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه‌های نفت و نیرو تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ۵- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظفند با استفاده از شرکت های ذی صلاح حسب مورد نسبت به ممیزی انرژی و بازرسی فنی و دریافت برچسب انرژی طبق استانداردهای مصوب و ابلاغی از سوی سازمان ملی استاندارد ایران برای ساختمان های در حال بهره برداری خود اقدام و نتیجه را به همراه طرح های بهینه سازی لازم به وزارتخانه های نفت، نیرو و راه و شهرسازی اعلام نمایند. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است با استفاده از ظرفیت ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴- از اجرای طرحهای مذکور حمایت نماید.

ماده ۶- از ابتدای سال ۱۴۰۲ ساختمانهای دارای حداقل رده انرژی / برچسب انرژی مشمول تخفیف (باداش صرفه جویی) معادل پنج درصد (۵٪) گاز بها و تعرفه برق خواهند شد و به ازای هر رتبه ارتقای رده انرژی / برچسب انرژی مشمول دو و نیم درصد (۲/۵٪) تخفیف بیشتر می شوند.

ماده ۷- در صورت عدم کسب رده انرژی / برچسب انرژی برای ساختمانهای موضوع بندهای (۲)، (۳) و (۵) این تصویبنامه، از ابتدای سال ۱۴۰۲ حسب مورد ساختمانهای موضوع بندهای (۲) و (۳) به ترتیب مشمول افزایش گازبها و تعرفه برق معادل سی درصدی (۳۰٪) و بیست درصدی (۲۰٪) و از ابتدای سال ۱۴۰۳ ساختمانهای موضوع بند (۵) مشمول افزایش گازبها و تعرفه برق معادل سی درصدی (۳۰٪) با رعایت بند (ب) ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه - مصوب سال ۱۳۸۸ - و اصلاحات بعدی آن خواهند شد.

ماده ۸- اعتبار مورد نیاز برای واپایش (کنترل) و نظارت بر ساختمانهای موضوع بندهای (۲)، (۳) و (۵) این تصویبنامه هرساله از محل منابع و درآمدهای حاصل از فروش گاز به نام وزارت راه و شهرسازی در جدول مصارف تبصره (۱۴) لوایح بودجه سنواتی درج میگردد تا از طریق سازمان هدفمندی یارانهها در اختیار آن دستگاه قرار گیرد.

معاون اول رئیس جمهور - محمد مخبر